

Jakson nimi: Miten nuorten ihmisoikeudet toteutuvat Suomessa?

Kesto: 37:40

Julkaistu: 9.2.2026

00:00:07 Jani Toivola

Tervetuloa kuuntelemaan Yhdenvertaisuuden nuorisoalan osaamiskeskuksen *Meneekö yhdenvertaisuus tunteisiin?* -podcastia ja pohtimaan, mitä me voisimme sille yhdessä tehdä. Minun nimeni on Jani Toivola, ja toimin tämän podcastin juontajana. Tänään aiheena ovat nuorten ihmisoikeudet Suomessa ja se, miten ne toteutuvat tässä ajassa. Millaisia kysymyksiä nuorten ihmisoikeuksissa ilmenee ja mitä niille voitaisiin ennen kaikkea tehdä. Pohdin etukäteen tätä ihmisoikeusteemaa ja erityisesti nuoren näkökulmaa ja palasin omaan nuoruuteeni. Tajusin erään hetken: olin 20-vuotiaana muuttanut Yhdysvaltoihin New Yorkiin mustana nuorena, ja se oli ensimmäinen kerta elämässäni, kun asuin yhteiskunnassa, jossa oli paljon tummaihoisia ihmisiä. Se oli aika mullistava kokemus, samoin moni muu asia siinä kaupungissa. Opin esimerkiksi mustien ihmisten oikeuksista ja historiasta sekä vähemmistöjen oikeuksista, ja ennen kaikkea ihmisoikeuksista. Siihen aikaan se tuntui merkittävältä. Tämä oli 2000-luvun vaihteessa. Olin silloin aivan ymmälläni: mitä nämä ihmisoikeudet ovat, ja miksi minulle ei ole kerrottu? Tuntui, että ne olivat jo silloin paljon näkyvämpi osa yhteiskuntaa ja myös populaarikulttuuria. Kun elokuvatahdet olivat talk show -ohjelmissa vieraana, useilla oli jonkinlainen ihmisoikeusagenda. Se tuntui hyvin voimaannuttavalta ja inspiroivalta. Siinä oli kuitenkin iso ero Suomeen. Tällaista omaa etukäteisreflektiotani, mutta nyt haluan toivottaa tervetulleeksi Ihmisoikeuskeskuksesta nuoremman asiantuntijan Klara Fältin. Tervetuloa.

00:01:48 Klara Fält

Kiitos, mukava olla täällä.

00:01:51 Jani Toivola

Miltä minun ihmisoikeuskokemukseni 2000-luvun alusta kuulostaa sinun korvaasi tänään?

00:01:58 Klara Fält

Kyllä, se pitää varmaan paikkansa, että ihmisoikeudet eivät ole aina olleet niin vahvasti läsnä julkisessa keskustelussa. On vaikea sanoa, sillä olin itse silloin vielä nuori lapsi, enkä muista tarkasti, millaista keskustelu oli 2000-luvun alussa. On tosiaan totta, että ei ole mikään itsestäänselvyys mitä ihmisoikeudet ovat. Ei voi olettaa, että ihmiset sitä tietääkään. Se olisi kuitenkin tärkeää, että tietoisuus ihmisoikeuksista lisääntyisi yhteiskunnassa.

00:02:32 Jani Toivola

Niin. Ehkä itse ajattelen, että uskaltaisin jopa väittää, että edelleen tänäkin päivänä ainakin osa nuorista saattaisi todeta samalla tavalla, että mitä nämä ihmisoikeudet ovat. Tai hämmästyä niistä tai voimaantua niistä uutena asiana. Ainakin jos ajattelen omaa New York -kokemustani, siinä syntyi ehkä ensimmäistä kertaa henkilökohtaisuuden linkki. Totta kai niistä oli puhuttu koulussa, mutta ehkä ne olivat jääneet jotenkin etäisiksi, että ne ovat historiaa, teoriaa tai rakenteita. Silloin ymmärsin, että nämä ovat myös työkaluja minuun.

00:03:13 Klara Fält

Juuri näin. Ihmisoikeuksien yhteys omaan arkeen ja elämään ei aina ole helppo hahmottaa. Ne voivat tuntua kaukaisilta, ja mieleen saattavat tulla lähinnä dramaattiset asiat, kuten sotarikokset tai vakavat ihmisoikeusloukkaukset. Todellisuudessa ihmisoikeudet koskevat kaikkia ja ovat läsnä meidän kaikkien arjessa.

00:03:43 Jani Toivola

Mennään siihen vielä syvemmälle kohta, mutta mennään ensin vähän sinuun. Haluaisin kysyä, mikä on ensimmäinen muistosi ihmisoikeuksista tai hetki, jolloin tulit niistä tietoiseksi tai kiinnostuit niistä?

00:04:00 Klara Fält

Olen ehkä aina ollut kiinnostunut yhdenvertaisuuskysymyksistä sekä oikeudenmukaisuudesta. En kuitenkaan ennen opintojani hahmottanut, mitä ihmisoikeudet oikeastaan ovat. En edes tiennyt lukion jälkeen, että tällaisiakin asioita voi opiskella. Päädyin sattuman kautta niiden opintojen pariin ja tälle alalle.

00:04:27 Jani Toivola

Kerro ensin hieman Ihmisoikeuskeskuksesta: mikä se on, ja sen jälkeen hieman omasta roolistasi asiantuntijana.

00:04:32 Klara Fält

Ihmisoikeuskeskus ei ehkä ole kaikille tuttu toimija. Olemme itsenäinen ja riippumaton viranomainen, emme kansalaisjärjestö, vaikka meidät joskus sekoitetaan Ihmisoikeusliittoon nimien samankaltaisuuden vuoksi. Olemme tosiaan viranomaistoimija ja hallinnollisesti kuulumme eduskunnan oikeusasiamiehen kansliaan. Meillä on

lakisääteinen tehtävä seurata ja edistää ihmisoikeuksien toteutumista Suomessa. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi selvitysten tekemistä ihmisoikeuksista, tiedon jakamista yhteiskunnassa niistä, raportointia kansainvälisille ihmisoikeusseurantaelimille Suomen ihmisoikeustilanteesta, lausuntojen antamista lakiesityksistä sekä koulutusten järjestämistä. Ihmisoikeuksien seuranta ja edistäminen voi tarkoittaa paljon eri asioita. Emme käsittele yksittäistapauksia tai kanteluita, vaan ne käsitellään oikeusasiamiehen kanslian puolella ja me keskitymme laajempaan seurantaan ja edistämiseen. Ihmisoikeuskeskus on melko pieni toimija; meitä on noin kymmenen työntekijää.

Painopisteet vaihtelevat ajankohtaisten asioiden mukaan, mutta vammaisten henkilöiden oikeuksien seuranta ja edistäminen on ainoa laissa erikseen määrätty pysyvä painopiste meillä. Lisäksi olemme keskittyneet ikääntyneiden oikeuksiin ja vuodesta 2022 alkaen myös nuorten oikeuksiin, joiden parissa itse työskentelen.

00:06:13 Jani Toivola

Millaista käytännön arkesi on? Toki luettelit tuossa jo eri rooleja ja tehtäviä, joita teillä on. Minkälaisen asioiden parissa sinä teet töitä?

00:06:28 Klara Fält

Työni liittyy erityisesti nuorten oikeuksien seurantaan. Havaitsimme, että nuoret jäävät usein väliinputoajiksi julkisessa keskustelussa. Vaikka nuorten elämäntilanteet vaihtelee tietenkin paljon, niin nuoruuteen kuuluu aikuistuminen ja itsenäistyminen: toimeentulosta huolehtiminen, opintoihin pääsy, työllistyminen ja itsenäisessä elämässä pärjääminen.

Näistä syistä käynnistimme nuorten asiantuntijoiden ohjelman, jossa palkataan kaksi vastavalmistunutta nuorta työskentelemään Ihmisoikeuskeskukseen. Tavoitteena on tuoda nuorten näkökulmaa vahvemmin keskuksen työhön ja seurata nuorten oikeuksien toteutumista. Teemme samoja asioita kuin muutenkin, mutta nuoriin keskittyen, esimerkiksi lausuntoja nuoria koskevista lakihankkeista ja tietoisuuden lisäämistä ihmisoikeuksista. Tapaamme myös nuoria suoraan kuullaksemme, millaisia ihmisoikeushaasteita he kohtaavat ja mitkä asiat heitä erityisesti mietityttää.

00:08:40 Jani Toivola

Minkälaisia ne tapaamiset on ja miten te niitä järjestätte?

00:08:45 Klara Fält

Olemme tavanneet nuoria eri taustoista muun muassa kansalaisjärjestöjen, jotka tekevät suoraan nuorten kanssa töitä, kautta sekä järjestäneet ihmisoikeustyöpajoja, joissa olemme yhteistyökumppanin kautta päässeet tapaamaan nuoria. Työpajoissa kerromme ihmisoikeuksista ja oikeussuojakeinoista sekä käymme pienryhmäkeskusteluja nuorten kanssa heidän kohtaamistaan haasteista.

00:09:44 Jani Toivola

Osaatko omasta kokemuksesta sanoa, mitä se nuorten kuuleminen on tai se yhdessä tekeminen? Miten luotte ilmapiiriin, jossa nuoret uskaltavat puhua avoimesti? Mitkä ovat teidän oppeja, että mitä kannattaa ottaa huomioon, kun kuullaan nuoria tai mihin te mahdollisesti kiinnitätte huomiota?

00:10:20 Klara Fält

Yksi keskeinen asia on se, että menemme nuorten luo heidän ehdoillaan emmekä vain kutsu heitä luoksemme. Annamme heidän osallistua suunnitteluun ja kertoa, mitkä asiat ovat heille tärkeitä, emmekä ohjaa keskustelua liikaa etukäteen.

00:11:02 Jani Toivola

Että ei ole etukäteen määritetty, että nyt keskitymme näihin asioihin.

00:11:06 Klara Fält

Niin, pyrimme siihen, että nuorten ääni nimenomaan kuuluisi niissä keskusteluissa.

00:11:18 Jani Toivola

Toinen, mihin haluan vielä tarttua, mikä oli minusta hyvin kiinnostavaa ja hienoa, että osana tätä ohjelmaa palkataan nuoria vastavalmistuneita. Sekin on varmaan semmoinen asia, minkä äärellä että moni yhteisö tai organisaatio on ja pohtii, että miten voisi luoda uusia käytäntöjä. Miten sinä ajattelet, osaatko nyt jo sanoa, että onko se jotenkin vaikuttanut organisaationa tai yhteisönä Ihmisoikeuskeskukseen, että sinne on tullut nuorempia?

00:11:55 Klara Fält

On tärkeää, että työpaikoilla on erilaisia ja eri-ikäisiä ihmisiä. Vastavalmistuneille suunnattuja työpaikkoja on usein vähän, ja tämä ohjelma tarjoaa arvokkaan mahdollisuuden sekä tuo uusia näkökulmia organisaatioon. Vaikka kokemusta ei olisi paljon, nuoret tuovat mukanaan uusia ideoita ja näkökulmia.

00:12:50 Jani Toivola

Ei ole täysin sama esimerkki, mutta olen jakanut jossain jaksossa tarinan siitä, kun toimin kansanedustajana, meillä oli lakivaliokunnassa käsitteellä asia, ja tajusin, että nuoret ovat koko sen asian keskiössä vähintään kokemuksellisesti. Se oli tällainen telehäirintään liittyvä laki, joka oli tosi vanha, ja sitä piti uudistaa, liittyen esimerkiksi siihen, että mitä tapahtuu kaikissa vaikka eri sosiaalisen median alustoilla. Tajusin, että asiantuntijoiden, keitä kuultiin, keski-ikä oli varmaan yli viisikymmentä. Ehdotin, mulla oli nuorten verkosto, kenen kanssa olin tehnyt muuten. Se rakenne ensin hämmäntyi täysin, että miksi näitä nuoria kuullaan, eiväthän he ole asiantuntijoita. Sain puhuttua heidät sinne läpi, ja jotenkin ajattelin, että se oli koko sille valiokunnalle aika mullistava kokemus juuri siitä, että ehkä se asiantuntijuuskin määrittyi taas tavallaan uudella tavalla. Tajusimme, ettei kukaan muu

ei ollut sanottanut niitä tiettyjä asioita. Se oli jotenkin itselle sellainen silmin avaava kokemus.

00:14:07 Klara Fält

Kyllähän se vahvistaa päätöksenteon kestävyyttä ja oikeudenmukaisuutta, että ne, joita päätökset koskevat, pääsevät mukaan vaikuttamaan. Tietoisuus lisääntyy ja päätöksenteon laatu paranee.

00:14:30 Jani Toivola

Mennään sitten nuorten ihmisoikeuksiin laajemmin. Miten arvioit tämänhetkistä tilannetta Suomessa?

00:14:40 Klara Fält

Yleisesti voidaan sanoa, että ihmisoikeustilanne Suomessa on melko hyvä, myös nuorten osalta. Haasteita kuitenkin on, ja ihmisoikeuksien sitovuutta kyseenalaistetaan yhä useammin myös Suomessa. Yleisellä tasolla voi sanoa, että nuoriin kohdistuu tällä hetkellä paljon paineita: ilmasto-, talous- ja turvallisuuskriisit sekä koronapandemian jälkivaikutukset. Tuoreimman Nuorisobarometrin mukaan nuorten tulevaisuususkon on heikentynyt merkittävästi.

Konkreettisesti nuorten oikeuksien kannalta esiin nousevat mielenterveysongelmat, palvelujen saatavuus, työllistymisen vaikeudet sekä toimeentuloon liittyvät haasteet. Lisäksi rasismi ja syrjintä koskettavat monia nuoria, erityisesti vähemmistöihin kuuluvia. Lisäksi nuoret ovat aliedustettuina päätöksenteossa, nuoret eivät esimerkiksi äänestä yhtä aktiivisesti vaaleissa muihin ikäryhmiin verrattuna.

00:17:39 Jani Toivola

Kuinka paljon ne linkittyvät toisiinsa, kun luettelit tuossa ensin aika laajankin joukon asioita, jotka on haasteita tällä hetkellä nuoren elämässä, niin miten ne vaikuttavat nuoren aktiivisuuteen osana demokratiaa tai äänestäminen ja tulevaisuususkon?

00:18:00 Klara Fält

Uskon, että nämä asiat linkittyvät vahvasti toisiinsa. Kun oikeudet eivät toteudu esimerkiksi toimeentulon, terveyden tai työllisyyden osalta, osallisuus heikkenee. Toisaalta, jos nuoret eivät osallistu, heidän äänensä ei näy päätöksenteossa. Esimerkiksi kun viime aikoina on tehty paljon leikkauksia, niin vaikuttaa siltä, että nuorilta on helpompi leikata kuin esimerkiksi eläkeläisiltä, koska tiedetään, etteivät nuoret äänestä yhtä aktiivisesti.

00:19:00 Jani Toivola

Olen vähän yllättynyt siitä, kun sanot että nuorten osallisuus päätöksenteossa on meille yksi haaste. Luulen, että se liittyy osittain myös semmoiseen mielikuvaan, että me halutaan

edelleen ajatella itseämme maana, joka on aina ollut tasa-arvo- ja ihmisoikeuskysymyksissä eturintamassa.

00:19:09 Klara Fält

Ymmärrän kyllä sen. Ja onhan se totta myös, että meillä on paljon hienoja rakenteita Suomessa. Esimerkiksi eihän nuorisovaltuustot ole mikään itsestäänselvyys. En itse asiassa tiedä, miten monesta maasta sellaisia edes löytyy. Ne ovat lakisäättäisiä rakenteita, joiden myötä nuoria tuoda mukaan päätöksentekoon, eli onhan meillä paljon myös hyviä esimerkkejä Suomessa, mutta haasteena on se, miten aidosti nuorten ääni vaikuttaa päätöksentekoon ja kuinka saavutettavia osallistumisen keinot ovat kaikille. Toki näitä asioita mietitään koko ajan ja paljon hyvää kehitystä tapahtuu, mutta siinä on myös haasteita.

00:20:48 Jani Toivola

Se on ehkä se seuraava vaihe, jos on otettu jossain kohtaa se spurtti siihen, että on luotu niitä välineitä, joilla kuullaan. Mutta ehkä taas se osa kulttuurista on vielä kehittyvää, että mitä me teemme sillä, mitä me kuulemme, niin sanotusti. Joka taas tietysti koskee kaikkia, jotka on tekemisissä nuorten kanssa, on tärkeää varmasti tunnistaa ne molemmat osa-alueet. Toisaalta se, että miten lähestytään, miten luodaan se tila kuulemiselle, osallistumiselle, mutta sitten myös, että miten se siitä jatkuu ikään kuin eteenpäin.

Tuossa oli aika hurjakin lista tavallaan niitä eri elementtejä: koulutus, mielenterveys, nuoren, mahdollisesti vähemmistöön kuuluvan nuoren, identiteettiin liittyvät asiat. Minulle tuli mieleen se, että meillä on myös varmasti paljon nuoria, joilla saattaa olla niin, että kaikki nämä osa-alueet liittyvät sen nuoren elämään ja jos niissä kaikissa on heikkouksia niin sen on aika raju lähtökohta lähteä rakentamaan elämää. Mennään mielenterveyspalveluihin, mitä niiden näkökulmasta tarkoittavat nuorten oikeudet?

00:22:10 Klara Fält

Oikeus parhaaseen saavutettavissa olevaan terveyteen on turvattu kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa. Valtiolla on velvollisuus varmistaa palvelujen saatavuus ja ennaltaehkäisy. Mielenterveyspalveluita ajatellen on noussut esiin saatavuuden haasteet. Nuoret kokevat usein, että apua saa vasta, kun tilanne on hyvin vakava. Onko apua oikeanlaista, onko se sitä mitä nuori tarvitsee. Mielenterveysongelmat ovat lyhyessä ajassa merkittävässä määrin kasvaneet, joten on tärkeitä pohtia mitkä ovat ne juurisyyt ja miten niihin voidaan vaikuttaa. Tällaiset asiat ovat valtion velvoitteita, kun ajatellaan ihmisoikeutta parhaaseen saavutettavissa olevaan terveyteen, ihmisoikeudet mukaan lukien.

00:23:43 Jani Toivola

Miten nuorisoala, esimerkiksi järjestöt tai koulut, voisivat tukea ihmisoikeuksien toteutumista?

00:23:57 Klara Fält

Tietoisuuden lisääminen oikeuksista ja oikeussuojakeinoista ovat keskeistä. Että mihin voi kääntyä, jos havaitsee ongelmia. Nuorten voimaannuttaminen ja demokraattisten osallistumiskeinojen avaaminen tukevat oikeuksien toteutumista.

00:24:38 Jani Toivola

Jos nuorisoalan ihminen haluaisi auttaa ja tukea nuorta vielä paremmin ymmärtämään omia oikeuksiaan tai ohjata häntä vaikuttamisen äärellä ja rohkaista käyttämään omaa ääntään, niin miten alalla työskentelevä voisi kartuttaa omaa tietoa tai ymmärrystä?

00:25:06 Klara Fält

Tämä on tärkeä kysymys ja itse asiassa meillä Ihmisoikeuskeskuksessa myös yksi lakisääteinen tehtävä ihmisoikeuskasvatuksen edistäminen. Olisi tärkeää, että alan opintoihin saataisiin mukaan ihmisoikeuskasvatusta, ja että olisi mahdollisimman monilla jonkinlainen pohja näistä asioista. Vaikka kaikki ei voi olla asiantuntijoita näissä, niin kuitenkin perustiedot saataisiin ihan jo peruskouluissa, mutta erityisesti opinnoissa, kun opiskelee eri ammatteihin. Jos tuntuu, että tarvitsee tukea näissä asioissa, niin on tarjolla eri materiaaleja ja kursseja. Ehkä se vaatii vähän omaa aktiivisuutta, mutta tietoa kyllä löytyy, jos on kiinnostunut. Sitten toisaalta voi myös olla yhteydessä eri ihmisoikeustoimijoihin, ja kysellä koulutuksen järjestämisestä liittyen osaamisessa huomattuihin aukkoihin.

00:26:40 Jani Toivola

Olemme puhuneet ihmisoikeusperustaisuudesta, mutta kaikille se ei välttämättä ole tuttu termi. Voitko, avata mitä ihmisoikeusperustaisuus ylipäätään tarkoittaa sekä liittyen nuorisotyöhön?

00:27:07 Klara Fält

Ihmisoikeusperustaisuudessa ajatuksena on, että ihmisoikeudet ovat toiminnan lähtökohtana. Esimerkiksi nuorisotyössä se voi näkyä niin, että nuoria ei nähdä pelkästään avun kohteina vaan oikeuksien haltijoina ja ihmisoikeudet ovat perusoikeudet, jotka tulisi toteutua. Ihmisoikeudet ovat toiminnan lähtökohtana ja toiminnan suunnittelussa lähdetään niistä oikeuksista.

00:28:03 Jani Toivola

Mitä se voisi konkreettisesti tarkoittaa käytännön arjessa nuorisotyössä?

00:28:09 Klara Fält

Esimerkiksi niin, että omassa työssään huomioi kaikessa toiminnassaan yhdenvertaisuutta, saavutettavuutta sekä esteettömyyttä ja monimuotoisuutta. On tärkeitä, että kaikki ovat tervetulleita osallistumaan omina itsenään. Myös se, että nuoret itse pääsevät

vaikuttamaan. He eivät ole vain avunkohde, vaan aktiivisia toimijoita, joita kuullaan suunnittelussa, joiden näkemyksiä ja mielipiteitä huomioidaan.

00:28:52 Jani Toivola

Tuo on kiinnostava pohdintana. Kun sanot sen noin, niin nehän tuntuvat aivan perusasioilta, lähtökohdilta. Silti käykö meille jotenkin niin, että niitä asioita ei sanotakaan ääneen ja oletetaan, että nuori tietää. Totta kai me olemme luoneet tällaisen tilan ja täällä on ovet auki. Voisin hyvin kuvitella ja tunnista itsessäni jossain toisessa kontekstissa hyvin samanlaista ajattelua. Voiko se joskus olla niinkin yksinkertaisesta kiinni, kuin että asioita sanottaisi enemmän ääneen?

00:29:32 Klara Fält

Kyllä se on tärkeää ja tosiaan välillä tuntuu siltä, että asiat on itsestäänselvyyksiä, mutta sitten kun ihmisten kanssa keskustelee, niin huomaa, että ei se ehkä kuitenkaan aina ole.

00:29:42 Jani Toivola

Niinpä. Ja puhutaan nuorista, niin muistetaan myös se, että he kokevat ja käyvät läpi kaikkea ensimmäistä kertaa. Helposti käy myös niin, kun olen yli 40-vuotias aikuinen ja olen jo elänyt elämää vähän pidempään, että pidän asioita itsestään selvinä, mutta sitten taas sen nuoren kohdalla se kaikki tapahtuu ensimmäistä kertaa. Eikä tiedä, onko lupa tai mihin on lupa, tai onko tämä myös minulle. Se on tosi kiinnostavaa.

Olen itse huomannut, olen näyttelijä ja tehnyt omia esityksiä, niin olen ottanut sen tavan, että nykyään sanon esitystä alussa, että tämä hetki ja tila on kaikille. Ja että toivon, että kaikki voisivat olla täällä mahdollisimman kokonaisena ja omana itsenään. Ei tarvitse ajatella, että joku osa itsestä täytyy jättää ulkopuolelle ennen kuin saa olla osa vaikka taidetta tai teatteria. Ja siitä on tullut yllättävän paljon palautetta, että se on ollut ensimmäinen kerta, kun joku on sanonut, että saat olla täällä. Ja se oli itselle aika pysäyttävä esimerkki siitä, että paikka, jossa oikeus olla on minulle selvää, ei olekaan sitä kaikille. Se on kiinnostavaa.

00:31:02 Klara Fält

Näin se on. Ja kun mainitsit siitä, että tietääkö nuoret, onko tämä heille, niin siitä tuli myös mieleen yksi asia, joka on tullut esiin keskusteluissa nuorten kanssa. Että vaikka on paljon hyviä nuorille suunnattuja palveluita ja tukitoimia, niin ei nuoret aina niitä tunnista tai tiedä niistä. Tärkeää olisi tietoisuuden lisääminen, siitä että millaisia palveluita on olemassa, jos kokee jonkin tyyppisiä haasteita, että nuoret tietää, minne voisi hakeutua ja mistä voisi saada apua.

00:31:38 Jani Toivola

Juuri näin, eli sen tiedon jakaminen ja tiedon levittäminen. Ja sitten toisaalta se toinen pala, että nämä koskevat sinua tai voit vaikuttaa näihin. Ainakin itsestä tuntuu, tosi

merkittävä pala on se, että se nuoren oikeuksien vaikutus tähän yhteiskuntaan ihan käytännön tasolla. Tai sitten niissä eri yhteisöissä ja organisaatioissa. Kyllä se on aika raju asetelma, jos ajatellaan, että voidaan vaikka vähän niin kuin päätöksenteossa nojautua siihen, että ei heidän ääni ole niin voimakas, niin täällä on vähän helpompi toimia kuin jossain toisaalla. Jos sinulla olisi yksi toive, jonka saisit toteuttaa nyt heti, niin mikä olisi joku sellainen muutos, joka edistäisi nuorten ihmisoikeuksia Suomessa?

00:32:37 Klara Fält

Tämä on vaikea kysymys, voisin mainita vaikka kuinka monta asiaa. Ehkä se, että yhdenvertaisuus toteutuisi paremmin ja että kaikki nuoret lähtökohdista ja taustasta huolimatta pystyisivät tuntemaan, että ovat osa tätä yhteiskuntaa ja heidän äänellään ja kokemuksillaan on merkitystä, ja ettei heitä kohdeltaisi eri tavalla taustasta tai muusta riippuen. Se nyt olisi yksi asia ja siihen liittyen olisi myös tärkeää muistaa se ylisukupolvinen yhdenvertaisuus. Eli tässä ajattelen erityisesti ilmastoasioita, ilmastokriisi on sellainen, josta tuntuu, että ei tarpeeksi puhuta tällä hetkellä, koska se on jäänyt vähän muiden kriisien jalkoihin. Mutta se on tietenkin sellainen asia, joka ihan konkreettisesti jo tänään vaikuttaa kaikkien elämään, mutta erityisesti nuoret joutuvat näiden haasteiden kanssa kamppailemaan tulevaisuudessa enemmän. Tämä on asia, johon toivoisin, että kiinnitettäisiin enemmän huomiota.

00:34:00 Jani Toivola

Kyllä, todella tärkeä ja hyvin konkreettinen huomio. Ja varmaan jonkinlainen esimerkki myös siitä, että sitten kun eri sukupolvet tulee yhteen, niin miten me osaisimme asettua sen nuoren asemaan ja nähdä se, että hänelle se on vielä ihan toisella tavalla tulevaisuus kysymys. Ihan vielä viimeiseksi jo palaan vielä sinne nuorisotyön kentälle ja nuorisovalan äärelle ja sinne arkeen, niin mikä olisi joku sellainen viesti tai rohkaisu, mitä sinä haluaisit sinne sanoa nimenomaan ihmisoikeuksien näkökulmasta niille ihmisille, jotka työskentelevät nuorten kanssa?

00:34:52 Klara Fält

Ensinnäkin on hyvä muistaa, että vaikka tässäkin olen nyt keskustelussa nostanut esiin haasteita ja ongelmia, ja tällä hetkellä ehkä tuntuu siltä, että yhteiskunnassa ollaan otettu takapakkeja myös ihmisoikeusasioissa, niin kuitenkin pitkällä aikavälillä me ollaan otettu valtavia askeleita eteenpäin oikeuksien toteutumisessa ja niiden kunnioittamisessa. Tämä on hyvä pitää mielessä, vaikka tällä hetkellä voi tuntua haasteelliselta. Ja nimenomaan nuorisovalaa miettien sanoisin, että aina ei ehkä tunnisteta, että nuorisovalalla tehdään ihmisoikeustyötä, mutta siitähän usein on kysymys, vaikka ehkä puhutaan asioista eri termein. Alalla tehdään todella tärkeää työtä, ja vaikka välillä on haasteellista, niin paljon edistystä myös tapahtuu.

00:35:52 Jani Toivola

**YHDENVERTAISUUDEN
NUORISOALAN
OSAAMISKESKUS**

Todella tärkeä muistutus, ja voimakas ja kaunis ajatus tuo, että nuorisotyö on ihmisoikeustyötä sen nuoren rinnalla ja puolesta mitä merkittävimmissä määrin. Hei, kiitos tosi paljon ajasta, asiantuntemuksesta ja rohkaisusta, ja myös tärkeästä muistutuksesta siitä, että kuitenkin paljon hyviä asioita myös tapahtuu ja kehitys tapahtuu. Ajattelen, että me saamme jollain tavalla aina nojautua niiden sukupolvien tekemään työhön, jotka oli ennen meitä. Että aina on ollut niitä ihmisiä, jotka on noussut ylös ja avannut suunsa ja puolustanut ja asettunut toisen asemaan tai ei ajanut vaan omaa etua vaan yhteistä etua, tai tulevien sukupolvien etua. Se upea perintö ja me voimme jatkaa ja viedä sitä eteenpäin osaltamme. Kiitos tosi paljon.

00:36:53 Jani Toivola

Ja tähän loppuun olen yleensä heittänyt jonkun pohdittavan asian kuuntelijoille. Ehkä tällä kertaa rohkaisen sinua, seuraavan kerran kun asetut työssäsi jonkun nuoren rinnalle, niin mieti millaisen keskustelun voisit avata nuoren kanssa hänen omista oikeuksistaan ja auttaa häntä näkemään ne. Onko joku sellainen huoli tai puute, josta nuori kokee, ettei se pääse tällä hetkellä päivänvaloon? Kiitos paljon.